

26 juni 2006

Bilaga till rapporten

Öppna Jämförelser av hälso- och sjukvårdens kvalitet och effektivitet. Jämförelser mellan landsting 2006

Bilaga 3 Datakvalitet, rapportering till kvalitetsregister m m – jämförelse av landstingen

1 Inledning

I denna bilaga redovisar vi på några områden jämförelser av hur väl landstingen lever upp till olika förpliktelser eller ingångna överenskommelser om att rapportera data till nationella databaser. I andra fall finns varken förpliktelser eller nationell rekommendation, men det är ändå angeläget att redovisa i vilken mån rapportering sker. Detta gäller till exempel deltagandet i nationella kvalitetsregister och rapportering till KPP-databasen.

För följande databaser ges uppgifter om medverkan eller redovisas svarsfrekvens, täckningsgrad eller annat mått på hur väl landstinget lyckas i sin rapportering av data: Patientregistret, Väntetider i Vården, KPP-databasen, Nationella Diabetesregistret samt Riks-Stroke. Vi har inte gjort någon systematisk genomgång av deltagande och täckningsgrad i de nationella kvalitetsregistren, utan återger några tillgängliga jämförelser. Ytterligare kommentarer om täckningsgrad, även för andra kvalitetsregister, finns i rapporten.

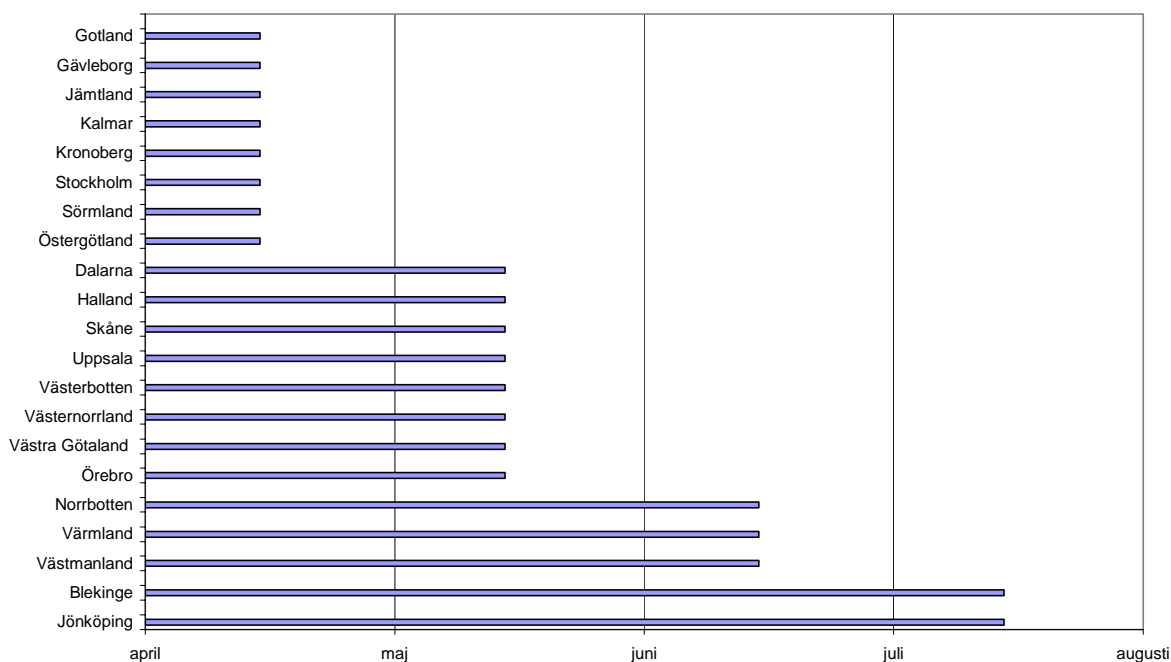
2 Patientregistret

Sluten vård – tidpunkt för inrapportering

Patientregistret omfattar totalt omkring 47,9 miljoner vårdtillfällen för åren 1964-2004. Från och med 1987 har samtliga offentliga sjukvårdshuvudmän rapporterat varje år. De senaste åren har antalet rapporterade vårdtillfällen uppgått till ca 1,5 miljoner per år. År 2004 saknade drygt 1 procent av dessa uppgift om diagnos. Bortfallet är störst inom psykiatrin där 9 procent saknade diagnos 2004.

Senast 30 april ska föregående års uppgifter ha rapporterats in. Det är mycket viktigt att landstingen rapporterar sina data i tid. Sker inte detta blir konsekvensen att tidpunkten för färdigställandet av registret för det aktuella åren flyttas bort i tiden. År 2004 inkom uppgifter från åtta landsting i tid. Alla övriga inkom senare, vilket framgår av diagrammet nedan. En del kompletteringar har också skett från vissa landsting efter det datum som visas i diagrammet nedan.

Månad då inrapportering skett av slutenvårdsuppgifter till patientregistret 2004

Öppen vård – inrapporterade läkarbesök, huvuddiagnos

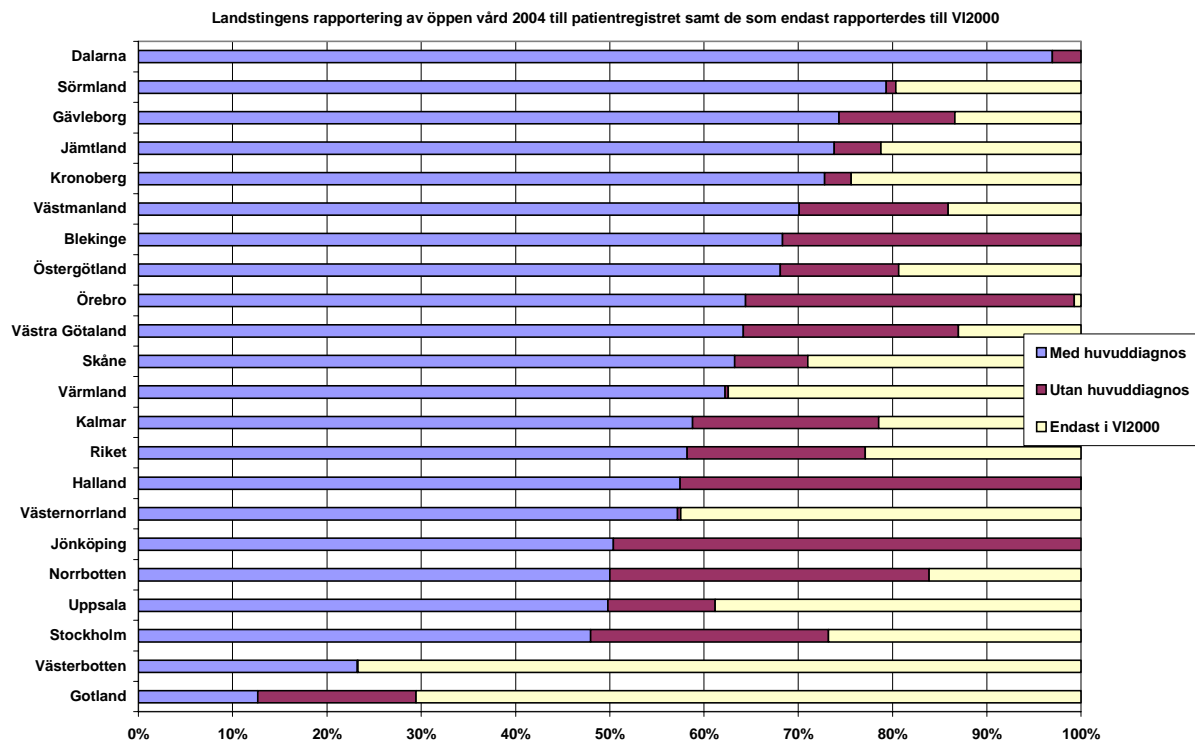
1997 började också uppgifter från s.k. dagkirurgisk verksamhet att samlas in. Uppgiftsinsamlingen från den öppna vården utvidgades 2001. Numera föreligger en uppgiftsskyldighet för alla läkarbesök exklusive besök i primärvård.

Denna rapportering har dock fortfarande 2004 allt för stora brister för att kunna tjäna som underlag för statistik. För år 2004 har ca 9,9 miljoner läkarbesök rapporterats in. Enligt den verksamhetsstatistik (VI2000) som Sveriges Kommuner och Landsting årligen samlar in saknas 3,0 miljoner besök helt (23 procent). Av de besök som rapporteras till patientregistret saknas cirka 2,4 miljoner diagnosuppgift (24 procent). Jämfört med läkarbesöken som rapporteras enligt VI2000 saknas diagnos för 5,4 miljoner besök (42 procent.).

Variationerna mellan landstingen är mycket stora. Bara fyra landsting rapporterar samma antal läkarbesök till patientregistret som till SKL. Tre landsting har en underrapportering till patientregistret på 40 procent eller mera, medan åtta landsting har en underrapportering på minst 20 procent. Också vad gäller förekomst av huvuddiagnos i rapporteringen till patientregistret är variationerna stora.

En särskild fråga att hantera är rapporteringen från de privata vårdgivarna i öppenvården, där underrapporteringen är påtaglig. Även frågan om ansvaret för att de privata vårdgivarnas verksamhet rapporteras in, behöver ges ett tydligt svar.

Det finns ett starkt tryck att använda patientregistrets öppenvårdsdel för olika analytiska ändamål, i takt med att polikliniseringen av hälso- och sjukvården fortgår. Jämförelser av vårdkonsumtion, liksom av produktivitet, förutsätter att rapporteringen till patientregistret är av fullgod omfattning och kvalitet.

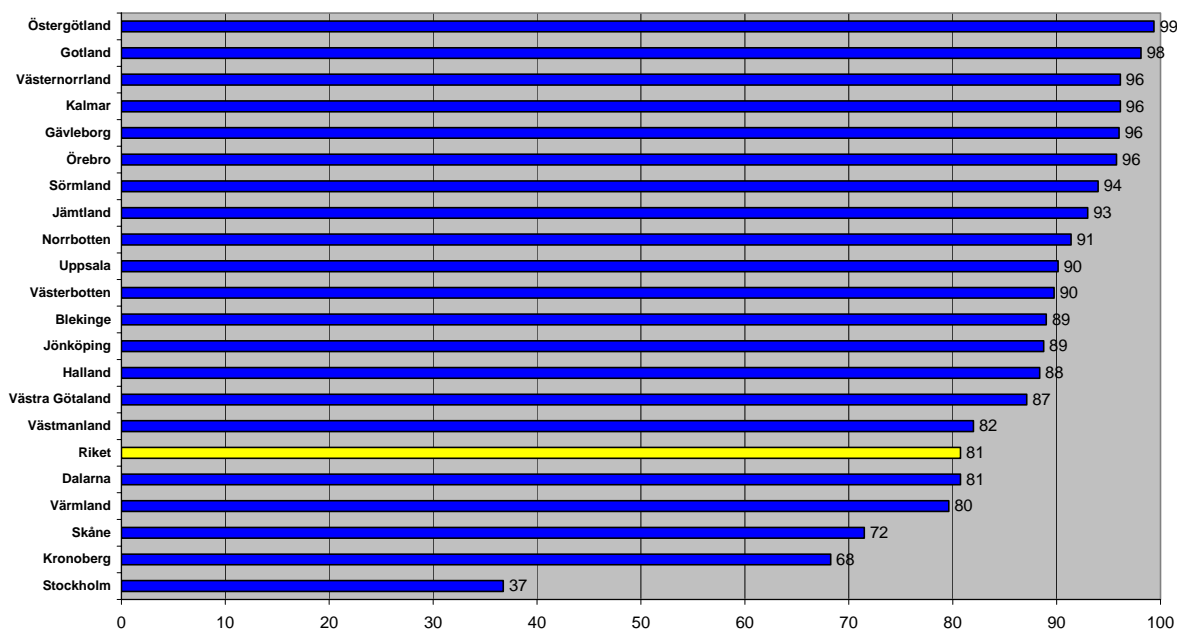
3 Väntetider i vården – landstingens svarsfrekvenser

Sedan flera år har landstingen rapporterat väntetidsdata till databasen Väntetider i Vården. I samband med vårdgarantins införande från november 2005 har svarsfrekvenserna förbättrats. Vi redovisar svarsfrekvenserna i tre landstingsjämförelser här: för *mottagning* i den specialiserade vården, för *behandling* i den specialiserade vården samt för mätningen av *primärvårdens* tillgänglighet i mars 2006.

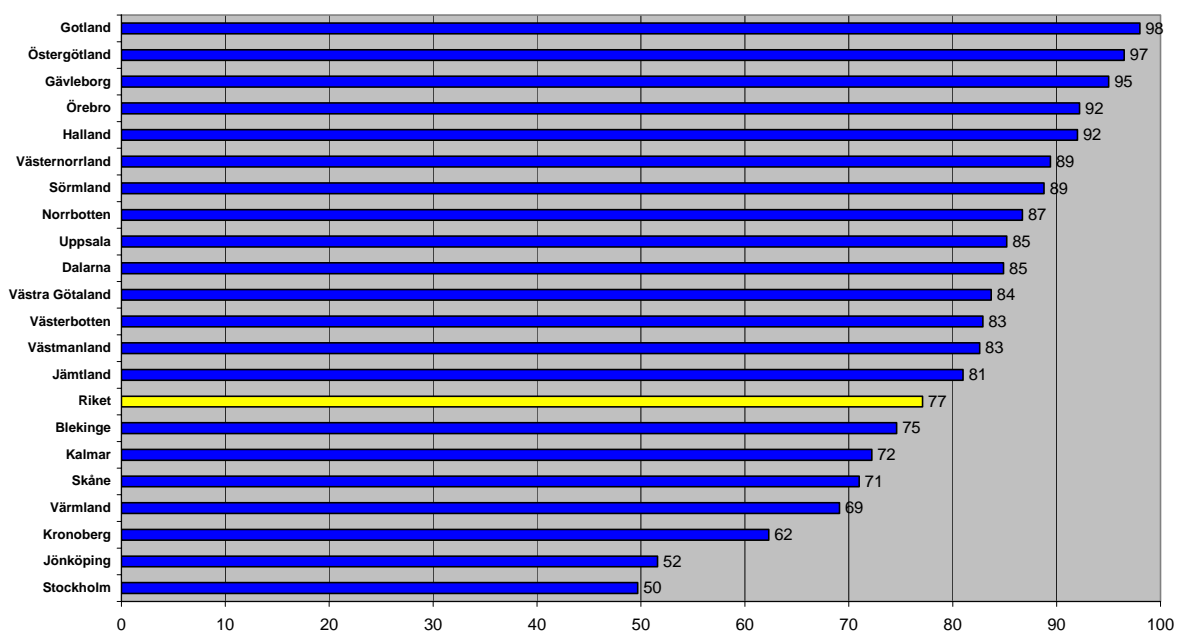
För den specialiserade vården används data avseende inrapporteringen tertial 3 2005, som är den senaste tillgängliga. Det redovisade värdet är ett genomsnitt av svarsfrekvenserna för samtliga variabler för samtliga mottagningar och behandlingar i databasen. I de två diagrammen nedan återges detta genomsnitt för Mottagning och Behandling.

Stockholm redovisar låg svarsfrekvens i båda fallen, och drar med sin storlek ned värdet för riket. Jönköping hade vid detta rapporteringstillfälle låg svarsfrekvens för behandling, men betydligt bättre för mottagning. Höga tal för både mottagning och behandling redovisar Östergötland och Gotland. Det är viktigt att nu följa svarsfrekvenserna i Väntetider i Vården, då man kan förmoda att vårdgarantin kan leda till fortsatta förbättringar.

Svarsfrekvens Väntetider i Vården, Mottagning, Tertial 3 2005. Genomsnitt för samtliga variabler.
Källa: Väntetider i Vården

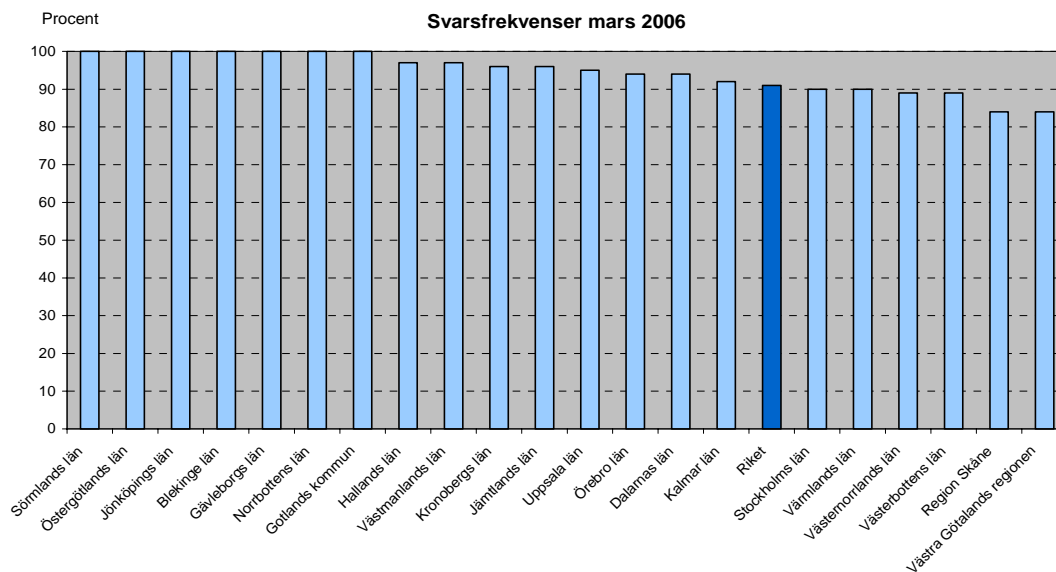

Svarsfrekvens i Väntetider i Vården, Behandling, Tertial 3 2005, genomsnitt för samtliga variabler.
Källa: Väntetider i Vården

Väntetider till allmänläkarbesök mäts två gånger per år, mars och oktober. Från och med 2006 genomförs mätningen under fem dagar i följd. Den omfattar samtliga vårdcentraler eller motsvarande. Uppgifterna rapporteras i ett webbaserat system som Sveriges Kommuner och Landsting tillhandahåller.

Den senast genomförda mätningen avser perioden 27-31 mars 2006, då 950 vårdcentraler medverkade. Svarefrekvensen var på riksnivå över 91 procent. Svarefrekvensen för samtliga landsting i denna mätning redovisas nedan.

4 Kostnader Per Patient

Det finns från den nationella nivån inga formella krav eller ens en rekommendation om att landstingens skall införa så kallad patientrelaterad redovisning av åtgärder och kostnader. Däremot har Sveriges Kommuner och Landsting sedan flera år haft en funktion för att stödja denna utveckling i Sverige, och det finns en god insikt om vikten av denna redovisningsmodell. KPP-redovisning är en nödvändighet för att man skall kunna redovisa kostnader för olika sjukdomsgrupper och därmed även för att DRG-systemet skall kunna utvecklas. I ett stort antal landsting pågår det i nuläget projekt för att införa KPP, i första hand i den somatiska specialiserade vården.

Här redovisar vi per varje landsting och för riket hur stor andel av de somatiska slutenvårdstillfällena som rapporterades till KPP-databasen avseende år 2004. Detta är ett mått på hur långt de olika landstingen kommit i utvecklingen av sin kostnadsredovisning.

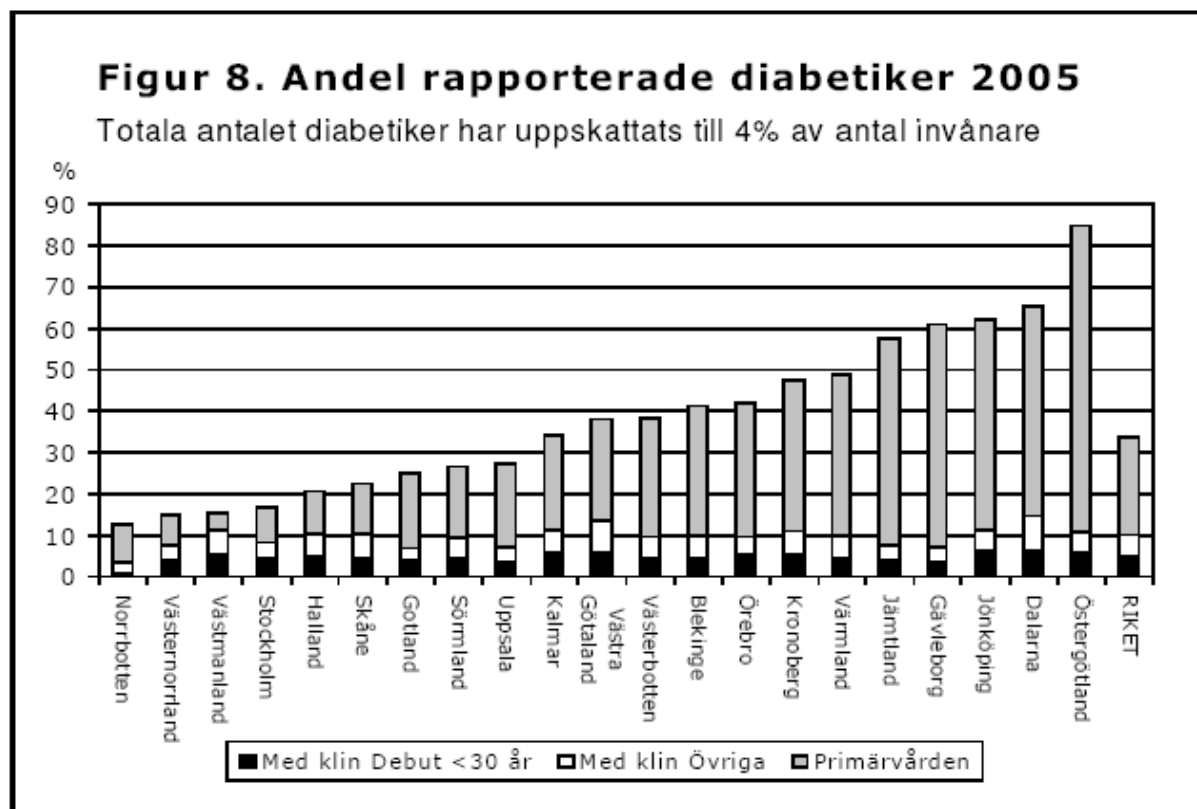
KPP-täckningsgrad per landsting 2004

KPP-databasen 2004

Landsting	Antal vtf patientreg	Antal vtf KPP-databasen	% av total
Blekinge	20 817	0	0
Dalarna	44 395	0	0
Gotland	8 970	0	0
Gävleborg	38 805	0	0
Halland	40 914	39 718	97%
Jämtland	19 441	0	0
Jönköping	51 275	0	0
Kalmar	36 570	0	0
Kronoberg	23 627	0	0
Norrbottn	36 448	0	0
Skåne	168 639	84 086	50%
Stockholm	228 374	127 724	56%
Sörmland	34 034	0	0
Uppsala	52 784	52 617	100%
Värmland	38 680	0	0
Västerbotten	45 978	28 920	63%
Västernorrland	37 666	0	0
Västmanland	37 286	0	0
Västra Götaland	217 866	146 805	67%
Örebro	49 185	0	0
Östergötland	57 015	60 057	105%
Totalt	1 288 769	539 927	42%

5 Nationella Diabetesregistret

Det nationella diabetesregistret avser en stor patientgrupp, som får sin vård dels vid medicinkliniker vid sjukhus, dels och framförallt vid vårdcentraler i primärvården. Antalet enheter som i princip kan rapportera till diabetesregistret är därför många, över 1000 totalt. I registrets rapporter återger man den täckningsgrad registret har per landsting. Täckningsgraden anger hur stor andel av alla diabetiker som rapporteras till registret. Antalet diabetiker per landsting har i denna beräkning bedömts uppgå till fyra procent av befolkningen. Vi återger nedan ett diagram från registret, som avser täckningsgrad 2005, både avseende medicinklinik och avseende primärvård. Som synes är det stora skillnader i täckningsgrad i primärvården, mellan de olika landstingen. Diagrammet är hämtat ur en aktuell rapport från registret, *Uppnående av behandlingsmål och processmått för diabetesvården i Nationella Diabetesregistret. En jämförelse mellan landsting 2005.*

6 Riks-Stroke – täckningsgrad 2004

Riks-Stroke redovisar varje år täckningsgrad per landsting, i meningen hur stor del av det förväntade antalet strokefall som rapporteras till Riks-Stroke. Vi redovisar här den på detta vid beräknade täckningsgraden för 2004. I registret görs även en enkätuppföljning tre månader efter patientens insjuknande. Registret redovisar varje år hur stor del av patienterna i Riks-Stroke som inte omfattas av denna uppföljning. Även detta mått redovisas i tabellen nedan.

Täckningsgraden anges för några landsting vara över 100 procent. Detta uppkommer som ett resultat av den metod man använder sig av – antalet strokepatienter som rapporterats in till registret är större än det förväntade antalet strokepatienter i det aktuella landstinget. Landstingen är rankade, så att de med högst täckningsgrad ligger överst i tabellen, och vice versa.

Notera att i tabellen med andel ej uppföljda i tre-månadersuppföljningen är rankingen omvänd, i termer av gynnsamt-ogynnsamt resultat. De landsting som har högst andel icke-uppföljda ligger högst i denna tabell.

Riks-Stroke 2004

<i>Landsting</i>	<i>Täcknings - grad, %</i>	<i>Landsting</i>	<i>Andel ej uppföljda, %</i>
Västernorrland	130	Örebro	22
Jämtland	123	Kronoberg	22
Dalarna	122	Gävleborg	20
Sörmland	114	Gotland	19
Kalmar	110	Västerbotten	18
Norrboten	102	Stockholm	17
Blekinge	98	Norrboten	14
Västerbotten	97	Östergötland	13
Värmland	96	Västmanland	11
Jönköping	93	Västernorrland	10
Örebro	91	Jönköping	9
Västmanland	89	Skåne	9
Skåne	88	Västra Götaland	8
Östergötland	87	Halland	8
Västra Götaland	85	Dalarna	6
Halland	83	Kalmar	6
Uppsala	82	Blekinge	6
Gävleborg	78	Värmland	5
Stockholm	71	Sörmland	3
Kronoberg	58	Jämtland	0
Gotland	57	Uppsala	0